

ПРАВДА і ВОЛЯ

Printed at 319 Broadway
Vancouver, B. C.

PRAVDA i WOLA---TRUTH & FREEDOM

Address: — Box 2. Sta. C
Vancouver, B. C.

22-IV

РІК 1.

VANCOUVER, B. C. April 22, 1920.

ЧИСЛО 1.

ПРИВІТ „ПРАВДІ І ВОЛІ“

ТОВАРИШІ!

З чувством глибокої радості я довідався, о вашім благороднім ділі. Думка про видавання свободного і незалежного органа в українській мові, повинна була давно мати місце в такій провінції, як Бритійська Колумбія, куда по волі маючи судби, розкинені тисячі виходців з України.

Все те, що тепер діється на Україні не може не інтересувати українських робітників, про те і не диво, що погляди українського робітника звернені туди, где в кровавій боротьбі, правдивих синів народа з його ворогами рішається доля любішої Родини.

Події на Україні єсть вілгомонією політичної мирової ситуації, зі всіма поневоленнями і стражданнями народами.

В правильній оцінці поняття всіх сторін теперішнього життя і боротьби, оточення зі всіми орієнтаціями єсть задачею моменту. Трудно а право не можна перескочити.

В розділі розділі і поняттях, теперішньої боротьби—тим більше, коли вона ведеться не перед його очима, а далеко, далеко, за тисячами миль віддалення.

Тому то й повинно виступити друковане слово незалежної мислі, і помочи своєму братови.

В зачатку вам ділі, видавати газету в інтересі широких, трудящихся мас українського народа, я бачу, що ви почулися до обов'язку сповнення народного дові, відносно цих працюючих мас. Ви дали газеті назву „Правда і Воля“. Нехайже та правда і воля проникає по всіх темних закутках мас і розслонить перед ними завісу життя! Нехай ця газетка послужить українським робітничим масам, тут за океаном, за дороговказ в боротьбі за наші світлі ідеали, рівності, братерства і любови!!!

Зі всієї душі бажаю вам, щоб славомі вашого духа були ясні і понятні оточуючій сфері, і щоб вам не ставлено палок в колеса. Я знаю Товариші, як тяжко перевести валі ідеали в життя. Перед часом можу запевнити вас, що вороги правди і волі не сплять, і як ваша газетка може стрітнутися з нападами тих, яким правда єсть солю в очах. Одні збоятся конкуренції, другі любляться, що розясниться їх брехню, а треті, знов побачуть в ній ворога сучасної системи рабства, і всякі темні духи будуть дескредитувати вас на вашій дорозі, щоб сокрушити вашу ідею. Однак, вас не повинно то пхати в зневіру. З твердою вірою в правоту вашого ідеала стреміть вперед, полишаючи по дорозі всі перешкоди.

В надії віддати довг працюючій класі, бодрим духом і з вірою в успіх, Накликайте широкі працюючі маси до просвіти, до боротьби за правду і волю! Нехай Правда і Воля розбудить накормлений мозог працюючих мас ріжними брехнями, а зверне свою увагу туди, де народ скдає з себе всі свої очкові рабства...

Пам'ятайте, що ідеї правди

і справедливості ніяким способом не можна убити.

Прийміть — всі Товариші, мій щирий привіт і з глибокої душі бажання вам повного успіху.

В. КУЛІМОВИЧ.
Seattle, Wash. 18.4, 1920.

Польща обмурувалась на десять днів

ВАРШАВА, 19, цвітня.—Польща замкнулася від всього світа. Всі границі замкнені на десять днів правительством, щоб мож за той час зробити виміну австрійських корон і перестемлювати. Замкненням границь, уряд хоче запобігти, щоб через той час ніхто не вїзжав до Польщі і не приносив австрійських корон. Наколи міністерство скарбу упрорється з своєю роботою, марки і корони будуть мати від тоді рівну вартість. Дотепер, корона вартувала 30 феніків більше чим польська марка.

Япанські Робітники Будуть Домагтися 6-годинного Дня Праці

З Токію, Япану, доносять, що робітники заняті при трамваях, не задовго будуть домагатися 6-годинного дня праці.

Поліція, в Токію, також пригрозилася виставити домагання о підвижку платні, а на случай не одержання її, каже, що викличе страйк.

Бритійські Майнери будуть домагатися 6-годинного дня праці.

Депеші з Лондону, доносять, що хоч в голосованні над пропозицією прем'єра Ллойда Джорджа, що до поладження домагань майнерів, майнери в Валлі, Ланкешайр і Ланаркшайр висказалися проти пропозиції прем'єра, то нема небезпеки, щоб майнери рішались викликати страйк. Федерация майнерів, задумує незадовго виставити домагання більш чим тепер, а то 6-годинного дня праці, і для того не хоче витрачувати свої фонди на дістріктові страйки.

Стичка Росіян, Япанців і Чехів

ХАРБИН, 19, цвітня.—Коли Япанські війська перевозили арештованих робітників з залізничної станції в Хайлар, на транс-сібірській дорозі недалеко транс-байкальської границі, російські робітники кинули бомбу, нащо Япанці відповіли стрілами із карабінів.

Чеські війська, говорить депеша, цейчас заатакували Япанців із упанцірованого воза. Бійка тривала три години і багато зістало убитих по обох сторонах.

Просять для Денікіна Амнеції

Лорд Кюрзон, заграничний секретар, іменем британського уряду відніс ся до Світового Правительства в Росії, з просьбою, щоб Свіське Правительство дало бундшому генералови, Денекінові амнецію.

Як буде відповідь Свіського Правительства, покищо не знати.

Всі Провідники Страйку Будуть Номіновані Кандидатами

Всі десять провідників генерального страйку в Вінніпегу, яких багато з них відсиджують в'язницю, будуть номіновані своїми партіями на кандидатів до манітобської легіслатури, підчас виборів, які відбудуться десь около Липня.

З Робітничої Партії будуть кандидатами—Сьв. Айвенс, І. С Вудзворт, і Ф. Діксон.

З Соціалістичної Партії — Р. Б. Росел, В. А. Прічард, Р. І. Джонс і Джордж Армстронг.

З Жовнірської Робітничої Партії — Р. Е. Брей і Джон Фарнел.

З Соціал-Демократичної Партії — Алдермен Джон Квін.

Ціна на цукор знов піднеслася

Венкуверські цукровщики, повідомили всіх своїх сторників, що ціна на цукор знова піднеслася о \$2.00 більш за сто фунтах. Після цієї підвищення на сто фунтів.

18 доларів. З якогось пята з ряду підвищення цукор від Нового Року.

Доходить до того, що бідному робітничови прийдеться пити каву не солоджену.

Робітники при Трамваях Дістали Підвижку

По кілька-тижневих переговорах між робітничою юнією трамваєвих робітників, а „Бритіш Колумбія Електрік Рейлвей Компанію, в Венкувер, компанія згодилась дати робітникам підвижку.

Нового контракту не підписувано, лише до старого зроблено додаткову поправку, на підставі якої компанія з'обов'язується платити 4 центи на годину більше, а тим робітникам, котрі роблять місячно, буде платити \$8.50 на місяць більше.

КАНАДА БУДЕ ПЛАТИТИ ПРОЦЕНТ ВІД ПОЗИЧКИ ПОБІДИ

Около пів мільона чеків розішле міністерство скарбу, перед першим Має, до тих осіб, що мають канадйські „Вікторі Бонди“.

Чеки ціє будуть виставлені на той процент, який належить ся за р. 1918 і 1919.

Подаємо цю новинку з інформаційного обов'язку, тому, що багато українських робітників, мають Бонди, і коли позмінювали свої адреси, могли написати за чеками впрост до Міністерства скарбу в Отаві.

Німеччина Занята Будовою Аеропланів

З Женеви, доносять, що Німеччина, взялася горячково до будовання комерсіальних і особових аеропланів. Збудовано там, такий аероплан, що помістить 20 осіб і роблено вже пробу злету, яка удалася знаменито.

Про це, кілька Німеччина будують і як завеликі, всю держиться в як найбільшій тайні.

ПРОФЕСОР ГРУШЕВСЬКИЙ ЗМІНИВ ОРІЄНТАЦІЮ

Український славний історик, Проф. М. Грушевський, пише, що на Україні під теперішній час, українські більшовики захопили усі державні установи та що населення, особливо по містах, дає ім велику моральну підмогу. Скрізь по Україні замітний тепер зворот до більшовизму особливо від часу, коли Свіське Росія визнала офіційно Радянське Українське Правительство в Києві та почала підмогати українські культурно-просвітні інституції, часописи, школи, академії, в яких заведено українську мову. Проф. Грушевський, виказує гадку, що коли Антанта, до цієї пори не хотіла визнати української республіканської держави, так Україні лишаються тепер лише більшовики, які пейчас до зломаню сили Денікіна на Україні, почали поширати пропаганду української Радянської Держави.

Проф. Грушевський, висказує, що на орієнтації.

Він і Троцький д.я. Українці менше небезпечні чим Антанта і Польща.

ЗИМА АНІ НЕ ДУМАЄ УСТУПАТИСЯ ВЕСНІ

Коли ми, тут, в Бритіш Колумбії тимішмося гарною весною, коли дерева вже порозцукналися і незадовго будуть цвісти, то в степових провінціях, як в Альберті і Саскачевані, зими те ані не сниться уступати перед весною.

Телеграми з 15, цвітня, доносять, що того дня, в Мус-джо шаліла така заверуха, як серед найлютіших зимових місяців. Улиці міста були заметені снігами так, що сніго-плуги мусіли проорювати улиці, щоб можна пустити в рух трамвай.

Люди не могли з хат повиказуватися, а шкільна дівчата мусіли сидіти дома, бо до школи не було дістатися.

7.000 штук худоби згинуло в Альберті

Наслідком довгої зими в Альберті, згинуло 7.000 штук худоби задля браку паший.

Робітники у Венкувері Устроюють 1-го Має Великий Інтернаціональний Пікнік

Робітничі юнії, Соціалістична Партія Канади і Федеративна Робітничка Партія, за спільним порозумінням устроюють в суботу, 1-го Має, великий пікнік в Магон Парку в Північній Венкувері.

Всі повисіші організації вибрали комітет, який має зайнятися пікніком.

На цей пікнік, запрошено також робітничі організації з Вікторії і Нанаймо.

Ф. Діксон, посол до манітобського парламенту, який ставав як підсудимий за участь в загальнім страйку мин. року, прибуде під той час до Венкувер і буде промовляти на пікніку.

В ВЕНКУВЕРІ ПОБУДУЄСЯ УНІВЕРЗИТЕТ ЗА \$3,000,000

Вікторія, 15, цвітня.—Дж. Гарт, міністер скарбу, поставив внесок, щоб уряд затагнув позичку на 3.000.000 доларів, на побудовання у Венкувері Університету.

Предсказують Знижку на Будівельнім матеріалі

В Німеччині, Побоюються Поновного Вибуху Революції Монархістів

Берлін, 15, цвітня.—Прем'єр Мюллер, який говорив перед зібраним парламентом, в середу, сказав, що небезпека поновної монархістичної революції не проминула зі всім, і зі можна сподіватися кожної хвили.

Небезпека—сказав він, грозить в Померанії, де балтійські війська, стоять наготову до воєнної хвили.

—говорив він далі—то є певним, що це викличе загальний страйк, так як попередня революція Каппа.

Не дають Марсови супокою

З Нового Йорку доносять, що не вдовзі поробиться два старання, щоб поговорити із Марсом.

В Омезі, Проф. Давид Тодд, думає посилати з балюна, бездротні іскри, які мали б сягати аж до Марса, а Фредрик Мілнер, каже, що буде відбирати ці дивні відповіді з других планет при помочи бездротного телефону, який має бути заосмотрений найновішими приладами. Балюністи будуть вбрані в таке убрання, яке буде отріте електрикою.

Чи ці звідуні, на случай колиби дістали відповідь із Марса розуміли би її, або чи зителі Марса будуть розуміти о що цим звідунам розходиться,—звідуні не кажуть.

Дебс Буде Кандидатом на Президента Зл. Держ.

Соціалістична Партія Америки, номінувала Евгена Дебса, ветерана соціалістичної партії, на президента Злучених Держав, а Катерину О'Гара, на віцепрезидента.

Дебс і О'Гара, відсиджують тепер, 20-літню в'язницю, за те, що підчас війни, доказували американському народови, що американська „демократія“ скривилася.

Ліга Народів здержала дальші мирові кроки з Росією

З Лондону доносять, що пропонується слідча комісія, яка мала відіхати до Росії в справі розслідування тамошніх відносин, покищо задержиться із своїм відіздом на неограничений час.

За причину здержання з висилкою цієї комісії, яка мала відіхати до Росії з рамени Ліги Народів, як подають деякі круги, не офіційно, малоб бути те, що Ленін не годиться на зі приїзд.

PRAVDA i WOLA

Truth & Freedom

Published Every Thursday

By

Truth & Freedom Publishing Association, Vancouver, B. C.

Advertising Rates Furnished on Application

ADDRESS:

PRAVDA i WOLA
Box 2 Sta. C.
Vancouver, B. C.

ПРАВДА І ВОЛЯ

Українська часопись для працюючого люду

Виходить що-тижня в Четвер

Видає:

Українське Видавниче Товариство
"Правда і Воля" в Венкувер, Б. К.Передплата виносить в Канаді
(з ввізкою Венкувер)на рік \$1.75
на пів року \$1.00В Венкувері і Зл. Державах:
на рік \$2.00
на пів року \$1.25

Редакція за оголошення не відвічає

ЗАМІСТЬ
ВСТУПНОГО СЛОВА

Приступаючи до видавання часописи "Правда і Воля", уважаємо злишнім, мучити своїх читачів, сяжневим вступним словом, та оправданнями і виводами; нащо, пощо, для чого, і пр. і пр., появилася часопись.

Знає, як ми, український

позаду від робітників інших націй, тому і не потрібно багато цитувати про те, яку важку роль сповняє в нинішній добі друковане слово.

Колиби нова часопись могла своім вступним словом, ще й за одним почерком пера, представити широким масам, все те о чім вона буде писати, як за одним замахом знити всю тую несправедливість на світі, що можна буде писати завтра, за тиждень, за місяць або за рік, то тоді вистарчилоб написати лише вступне слово і ціл булаби осягнена. — Газети даліше зівсім не потрібно булоби видавати.

Розкинені в погоні за насущним в числі яких 30.000 ми Україні в Брітш Колумбії, під зглядом просвітньої роботи стоїмо, чи не найгірше.

Нема у нас ані своїх товариств, ані читалень, ані драматичних кружків, як це діялось в робітників інших, націй. Забулими, що світ належить до тих, що вміють самі собі бути ковалами долі, що живуть повним свободним життям, вміють боротися із всіми життєвими перешкодами, рабством і темнотою.

Виходячи з того заложення, що нам треба пробудитись; треба встати з того летаргічного сну, треба отриматись від тої недбайливості, якою приколосу робітників песимізм, і зневіра в власні сили, горетка людей в Венкувері і колонії, зорганізували Видавниче Товариство в цілі видавання тут, на далекому Заході Канади, часописи, яка от це і перед вами.

Будучи свідомими того, що аби широкі маси працюючого люду могли освободитися з рабства, мусять насамперед освободитися з кайдан темноти; мусять пізнати всю тую

несправедливість, якою опутаний нинішній світ; мусять пізнати правду.

Доложить же Товаришні труду, щоб Правда і Воля, пробивалась в найдалші закутини сірих робочих мас!

КОНЕЧНІСТЬ НЕ ЗНАЄ
ПРАВИЛ

Нарешті, Антанта, починає не двозначно говорити про можливість закінчення з Сівітськю Росією міра і торговельних реляцій.

Та сама Антанта, яка через близько два роки, оружною силою хотіла завести в Росії порядки на своє подобі; ця сама Антанта, що за цілий час інтервенції на сівітськім правительстві не лишила сухої нитки, і порівнювали російський нарід з найгіршими дикунами, ця Антанта, що на мирову конференцію навіть не хотіла допустити російської делегації, якаби репрезентувала правительство, остаточно прийшла до закінчення, що такі треба з Росією помиритися...

Остатня карта, на яку ще Антанта покладала великі надії — Колчаківське-денекінська контр-революція, зівсім їх завела.

Тому й не лишається нішого виходу, як такі помиритися з самими більшевиками.

До закінчення міра, і більшевики виявляють свою охоту.

Та більшевики, відколи дісталися до керми державного апарату, через кілька разів пропонували Аліянтам мир, однак, Аліянти таких умов, які більшевики пропонували, не хотіли приймати. Це не тому, що

Найтвердішою кісткою, яку Антанта, а головню Франція, не могли проковтнути, було те, що більшевики не хотіли згодитися на сплату довгів старої Росії. А Франції, на цих довгах, залежало не аби як. Франція, біліона рублів мусілаби була страпити.

Тепер, більшевики, в своїх умовах міра, вже годяться поповнити всі ті довги, які колись царська Росія позатягала за границею. І більшевики, прийшли до того переконання, що треба погодитися, і з тих варунків, на яких вони найбільше опирались, треба зрезигнувати.

Бо більшевики, також, в свіх надіях завелися. Вони вірили, що за їхнім приміром підуть робітники інших держав, вислунуть революцію, повалить капіталістичні правительства і, піднишуть мир з робітничим світом.

Але, в високо розвинених індустріально, капіталістичних державах, революцію не так легко викликати, як це було можливим, в фєдальній Росії. Робітники Західної Європи, числяться з кожним кроком, і коли бачуть, що час не доспів, не хочуть насильно викликати революції. Вони, вірають, що аби революція удалась, треба, щоб широкі маси трудящогося народу, були свідомі, — щоб не повторилася, Паризька Комуна. Робітники Західної Європи, приготують широкі маси народні до акції поїтичної.

Більшевики, зрозуміли також, що коли нарід не приготований до революції, що зі насильно викликати немож. Факт, що підчас недавніх заворушень в Італії, Ленін

перестерігав італійський нарід, перед не предвидженими наслідками, піддержує наше твердження, що більшевики, переконалися: що революцію не робиться, — що вона сама приходить, а працюючи маси, мусять підготуватися, та знати як її прийняти і укріпити, та щоб не купатися в власній крові.

І як Аліянти, які „рішучо“ твердили, що з „кровожадними“ більшевиками не підуть на компроміси, так і більшевики, що стояли на принципах „з буржуазією не підємо на компроміси“, остаточно прийшли таки до того, закінчення, що обом непримиримим сторонам, треба поєднатися, треба, — піти на компроміс.

Принцип йде на друге місце там, де розходиться о задоволення життєвих потреб.

„Проч з компромісом“ добре говорити в теорії, і добре до цього пристосовуватися там, де на це є місце, але коли в практиці теорія не дається перевести в життя сейчас, так компроміс бере верх.

Компроміс, це угода — добити торгу. Коли чоловікові треба купити пару черевиків а купцеві треба продати, то якби між ними не прийшло до компромісу — згоди, то чоловік хдівби без черевиків, а купцеві, черевиків лишні іліби.

І коли більшевикам треба обміни сирових матеріалів, за різничі машини, так аліянтам треба від більшевицької Росії, тих сирових матеріалів і хліба, які мож дістати в більшевицькій Росії.

І перед цими потребами, засади „не підємо на компроміси“ уступають.

Якби Антанта, навиділа більшевицької

то економічаванні, росії вимагають угоди.

З американських українських газет, довідуємося, що між Федерацією Українців, з українською місією, яка репрезентує неіснуюче правительство Петлюри, прийшло до поважної колізії.

Федерація, закидає Бачинському бездіяльність, і розтрачення гроша, які він з собою привіз від Петлюри...

Так як Бачинський в своєму оправданню посуджує Цеглинського, що це він зачав тую „кирину“ то здається сур не в тім, кілько Бачинський стратив грошей, а в тім, що Петлюрове правительство перестало існувати, і він невдовзі вже не буде мати що тратити. — В кого гроші з кишені виходять, в того і приятелі ся розходять...

Коли вірити в те, що нині говорять всіякі достойні мужі і апостоли сучасних порядків, то цивілізація зістала урятована, від того лиха, яке мало зі зникнути...

Щоб спасти людство, від переступств і гріха, вистарчило вмерти одному чоловікові на хресті.

Коли знову треба було спасати цивілізацію, то треба було вимордувати около десять мільонів найкращого цвіту, а поверх двацять мільонів післати на тамтой світ в наслідок нужди спричиненої „спасенням“ цивілізації.

Коли це правда, що цивілізація зістала спасеною, то не зле булоби довідатися, від цих „апостолів“, — від кого і як на довго ця, преславна цивілізація зістала спасенна, і чи це спасення, добре заасекуроване?!

Деякі наші часописи, так занересувались „українською справою, там за морем, що й забули, де вони виходять, і що доколя них діє ся.

„Вказують“, „виказають“, „доказують“ — „фактами“ і „надфактами“, де український нарід, зробив „помилку“, зівсім не зважаючи на те, чи такі „ради“ мають який вплив на хід справи.

Таке „заінтересовання“ українською справою, і всі ті „поради“, тріносять українському селянинові і робітникові таку користь, як би міг принести алясканський індіан, полуднево-африканському муринові, колю радив йому, з Аляски: який, муринові, мавби собі справити жулан на „зиму“ в Африці.

Коли Вам подобається „Правда і Воля“, заперенумеруйте зі собі і поширайте поміж своїми знакомими і товаришами.

Коли що Вам не подобається, з які недостачі, або маєте яку добру раду як поліпшити і зробити нашу часопись інтереснішою для Вас, ми будемо вдячні за пораду і звернення уваги.

Робітнику! Коли маєш час, і добору, непримунену, волю, то запитай себе: чому, капіталісти, яких є така мала горсточка на світі, мають так багато своїх газет, а робітники, яких є така велика маса, мають так мало, своїх, робітничих газет!

Знання, це найбільше для чоловіка добро. Клопіт з знанням є в тім, що його ніде не продають... Знання, — не купите, ні на фунти, ні на метри ні на гальони! На нього нема ні міри ні ваги, бо це не мід, що можна його дістати дебудь на ярмарку.

Наука, це не вичерпана криниця води і хто науку хоче мати, мусить зі вічно черпати.

талити голови, і запрячи зі до думання...

Найгіршим лихом в людстві є, темнота.

В темноті найвигідніше воювати всяким лихим духам; в темноті, найлегше добирати ся до чужої ковори.

Аби робітник міг освободитися з економічної неволі, він мусить також освободитися і з кайдан темноти.

Тому, що нам ще не прийшли всі друкарські прибори, а між тим не прийшли великі черенки, всі наші заголовки мусять до якогось часу друкуватися дрібним друком.

Сподіюємося, що наші читачі, простять нам, тимбільше, що на тім багато не тратять тому, що газета більше займає матеріалу до читання.

В виду того, що наша часопись ще немає почтових привілеїв, які дають кожній часописи право на висилку газети по зниженій ціні, і ми мусимо за кожний примірник платити одного цента, ми просимо наших читачів, щоб поспішили як найскорше з передплатою, аби ми могли подати аплікацію о сю знижку поштової оплати, і тим самим допомогти нам обкрити ті великі видатки, які є наразі сполучені з новим видавництвом.

Скорше ми дістанемо знижку, — скорше зможемо побільшити часопись.

В цім, багатім світі, коли вже поблєм продукції, зістав розв'язаний, з подостатком всякого добра, то помимо сего, робітник, все таки бідний. Лихо в тім, що робітник, який це добро випрацьовує, коли трубка затрубить, то він йде до дому з роботи, з тим самим нічим, з чим рано йшов до роботи.

Много є людей таких, що як дістануть нову газету до рук, кажуть: „Та післявбим передплату, кобим знав, що газета буде виходити і мої гроші не пропадуть...“

Як би так всі ті люди, що так говорять, передплатили часопис від першого нумера, то наші газети ніколи не упадалиб.

Е ще і такі люди, що кажуть: — Е! та як я один не заплачу, то про це газета буде приходити, бо є другі, що платять...

Але якби так кожний сказав, то вийшлоб на таке, як було з тими жидками, що ущукали рабца. Казка це така:

Раз, на якусь урочистість, кожний жид мав принести своєму рабцови пляшку вина, і це вино мало ся зливати до одної бочки.

Один жидок сказав собі таке: — Ну, як там всі будуть ллати вино, а я, один принесу замість вино води, то там знаку з мої води не буде. — Але так не лише він думав. Так думало і много інших.

Вийшло таке, що коли всі позливали своє „вино“ то в бочці і запаху не було з вина. — Повна бочка була самої води.

Переліату на „Правду і Волю“ шліть без жадного страху! Коли боїтесь, щоб ваша передплата „не пропала“ то шліть хочби лише на пів року, але шліть цейчас. Тим покажете, що ви бажаете, щоб Правда і Воля виходила, а Видавці постараться, щоб вона не упала.

ЧОГО НАМ ТРЕБА

От, до чого я дійшов!
Шукав щастя, не найшов.
Так життя біжить,
Лиш надії я не трачу;
За минулим, бо бачу,
Як вік швидко пробіжить!

Але такі варт спімнути,
Що прадідів є ми внуки —
Хто вони? нам тра знати!

Бо що вони не зробили,
Що небачно пропустили —
То нам треба те здобути!

Годі нам тут нарікати,
Годі мріти, пустувати,
А свідомо за діло!
Тоді будем самі знати,
Як нам разом працювати
І пізнаєм де єсть зло.

Що вже було — те всі знаєм,
З того тільки факта маєм,
А наука наша де?
Довгі літа попи вчили,
Щоб ми панству ся корили,
Бо це в небо заведе.

Діди наші так робили,
В ярмі увесь вік ходили,
І чекали, що Бог дасть!
А „бог“ трпів і дивився
Нераз трохи посердився
Що папи забрали владсть!

Лиш наука не дармує,
А будучність нам будує,
Хоч темнота теж не спить!
Бо темнота досить сильна,
Усугнає лиш сповільна,
Тож нам треба прискорити!

Знаймо силу лиш в науці,
А побіду тільки в злуці,
То настане волі вік.
І здобудем, що нам треба,
Замість пекла, зробим небо,
Темні сили всі на тік!

Тоді будеть скрежет зубів,
Як під ціпом буде „буба“,
Як настане страшний суд!
Ми тепер усі рабами,
Гнемо спину під панамі,
Життя наше, тяжкий труд.

Ляхи з нас ся шидеркуют,
А попи нас тут шахруют,
Чи-ж не-ганьба це для нас?
Таже час нам розум мати
Гнати біса з свої хаги —
Нема місця хруням в нас!

От дорога до роботи,
Лішим сварку і пустоти,
За одним ідм кличем;
Одно гасло, як грім з неба —
В бій за волю, так лиш треба
І ночію й білим днем!

Пройдисвіт.

Джералд Дезмонд.

БОРІТЬБА ЗА ІСТНОВАННЯ

Цілу історію нинішнього людства, можна назвати історією, боротьби за існування. Уживаючи слів: "історія людського племені", ми, відносимося до тих варунків, які мож назвати дійсністю, або фундаментальною історією людського племені. Історія, з якою ознайомлений пересічний робітник, зі шкільних книжок, не дуже то багато говорить про боротьбу людства за існування. В них, ми, знаходимо про це або дуже мало, або зовсім нічого. Ті рекорди про війни, великих людей, царів, королів і пр. і пр., під таким зглядом, не дають дійсного поняття о історії про людство. Все те, що-найбільше можна уважати, моментальним вглядом в суспільність, що може бути інтересним до якоїсь степені, але в дійсності дуже маленького значіння, для нас, робітників.

Що-ж є, що дає нам, дійсні перекази про розвій людського племені? Цєю дійсною історією є, боротьба за існування, або іншими словами—боротьба за здобуття средств, які дають нам спроможу до життя. Першою, найпотрібнішою річю до підтримання життя, це—пожива. Чоловік, як і інше живе створення, мусить їсти. Відберіть йому запас поживи, то він згине. Боротьба за існування була, а навіть і тепер є боротьбою о здобуття поживи, хоч в більшій змислі, мож сказати, що боротьба є о здобуття так великої пайки, яку лише мож одержати з того, що випroduкується.

Немаю я, на цілі, в цій, так маленькій книжочці, сягати дуже далеко в історію людського покоління; старатись дослідити походження чоловіка, або розсліджувати його споріднення з іншим членами звірячого королівства. Учені, що студіювали це питання, як виглядає, є майже всі тої гадки, що чоловік, є лише висше розвинений від звіря, і є дуже близько споріднений з іншими тинами. Та досліді про це, цим разом, не входять в наш обсяг.

Боротьба за існування, вже є представлена, як боротьба о початкові средства до життя—поживу. Пожива, сама не приїде до чоловіка, без його заходів. Мусимо знайти, здобути або випroduкувати для себе їжу, одяг, житло, і т. д. Так, сека олія, пожива, одяг і багато інших потрібних річей, мусить бути здобути. Все це, мусить також бути випroduкуване. Отже, боротьба за існування, є боротьбою о продукцію—о здобуття. Найважливішою задачею для людського племені, колись, було на першій місці питання розвязки про продукцію.

В сучасності, вже очевидно знаємо, що теперішня суспільність, або, щоби бути більше коректним, робоча класа, потрафить випroduкувати всьо, що є потрібним для задоволення її матеріальних потреб. Все це, є уможливлене при допомозі подиву гідної машинерії для продукції, яку тепер маємо. Щоби зрозуміти, як розвязано задачу продукції, мусимо вкорткості, вглянути в історію людського розвитку.

Лови на Звірята

Наші дикі предки, були в початках, полюючим народом. Вони, не мали, так званої цивілізації. Їхній змисл, був обмежений. Їхні знаряди, були прості, неудовершені. В них, не було письма. Вони, жили риболовством, яку здобували за допомогою дуже простого оружжя, і корінцями, та ягодами, які могли знаходити. Їхніми помешканнями були печери і вершки дерев. Найбільше konieczними річами для цих полюючих племен, були, їхні знаряди до полювання. Найпекучішою konieczністю для поправки їхнього добробуту, та забезпечення свого існування і можливості поліпшення життя було—удосконалення оружжя на лови. Першим винаходом, здається, було щось під тим зглядом. Ми можемо поспілкуватись навіть трохи далі. Можемо сказати з певністю, на підставі свідцтв про примітивне оружжя в тих давніх часах, що першим удіпшенням, або як хочете назвати, винаходом, було,—полююче оружжя. Кожний таке удіпшення, що давало нашим предкам можливість здобувати більше поживи, або поліпшувати життєві вимоги, було якимсь здобутком, було — виграною для них побідою в боротьбі за існування; було кроком вперед, зближаючи їх до розвязки продукційної задачі.

Присвоєння звірят.

Другим, великим здобутком для наших давніх предків, було—присвоєння звірят. Неможливим є сказати, з певністю, коли, і як, вони дослідили, що воно було полатніше присвоєння звірини і розмножувати її для свого ужитку, чим дозволити їй, щоб брикала і вганяти за нею.

Рільництво.

Третьою, великою подією, було,—відкриття про рільництво. Як це сталося, можемо лише догадуватись. Всьо, що ми знаємо про це, то те, що був пе-

ріод, коли людство не знало ніч про управу землі, то знов, трохи пізніше знаходимо, що плянтували в дуже простий спосіб, ягоди ліси і грядки гудзватих корінців. В тім часі, коли практика, чи знання, про управу землі, стала менше-більше, буденною, знаходимося в позиції, яка уможливила нас, говорити з більшою акуратністю і детальніше. Людство в тій порі, було вже в ліпших обставинах. Воно, як кажеться, було вже на добрій дорозі.

Через значно довгий час в історії, велика часть людської родини, присвячувалася головню рільництву і випасови скота. З уліпшом часу, знаходимо більш простори землі під управою і многочисельне розмноження скота і птахів. В деякі часи, уважалося багатством, дану кількість худоби, овець, кіз, або кукурудзи. Ще й тепер, маємо кілька інтересних нащадків тієї ери, існуючих на той взір, кочуючі племена в Азії.

Торговля.

З поширюваням людської активності, з зростаючими людськими бажаннями, повставшими в наслідок більшої творчості, знаходимо початки і розвій торгівлі. Давніші обміни, мабуть, обмежувалися лиш на натуральних продуктах. Деякі краї, такби сказати, могли бути більше підхожими до управи даного збіжжя, або випасу скота. Інші-ж знов краї, могли бути підхожі для інших цілій. З цього то, розумієся приходило до обміну товарів, між такими народами чи обами.

Фабрики і Промисл.

Мануфактуру і промисл, мож назвати тим стислим процесом, при яким деякі природні багатства землі, обертаються для продукції. Небудь фабрик і промислу, то природні багатства не придалися на ніщо. З розвитком мануфактури і промислу, ці багатства перемінюються, розумієся, при допомозі людської енергії, в пожиточність і дають людству більше потрібних товарів. Для приміру можна це з ілюструвати ось як:

Возміть з природних багачств землі, хочби мінеральні поклади. Залізна руда, в сировім стані, зовсім нікому непоаріба. Але з приложением до нїєї людської енергії—праці, вона перемінюється в пожиточний артикул. З відкриттєм а заразом з дослідом можності роблення ужитку з залісної руди, зовсім природно повстає бажання покористовуватись нью. Наслідком цього відкриття, між деякими людськими племенами, що зрозуміли можливість перемінювання залісної руди, в потрібні артикули, актуально повстає примітивний промисл.

Таким приміром, можна собі уобразити продукцію інших річей. Приміром: вовна, шовк, зерно, цукор, потрібна, вони не перемінюються в пожиточні артикули, як: сукно, убрання, напиртє і т. п.

З дальшим розвитком людської активності з розвитком думки і інтелегентності, і з відкриттєм комунікації з іншими частями світа, знаходимо збільшаний попит за фабрикованими товарами, і тому, зовсім натурально і пропорціонально, побільшувалося заняття для людей, при виробі і промислі.

Студіювання промислового розвитку є інтензивне і користне. Пригляньмося на кілька мінут промислові. Воно виглядає, що ми можемо взяти два чинники під розвагу про випroduкування артикулів. Розумієся, ми знаємо, що найбільше активним чинником у всякій продукції є робоча сила праці, але ми на цім місці не хочемо це брати в наш обсяг. Крім сили праці і сирових матеріалів, знаходимо ще дві, дуже важкі річі: машинерію і порушаючу силу. Історія про розвій промислу, є історією про удосконалення машинерії і наукою про самий вершок відкриття і запряження для користного ужитку, сильнійшої порушаючої сили.

В початках промислової ери, знаходимо, що машини або знаряди для продукції, були дуже простими. Були це знаряди ручні, якими управляли поодинокі особи.

Уліпшення Машинерії.

Зі збільшанямся попитом на фабричні товари, ці прості, неудовершені знаряди, чи машини, не могли виконувати своєї задачі і їх треба було заступити іншими, здібнішими, при допомозі яких можна було випroduкувати більше товарів. Новіші машини будучи більше скомплікованими, більшими і тяжкими, були, зовсім природно, труднішими до управління ними, ручною силою. Много, різних, користних досвідчень і плянів треба було пробувати, щоби осягнути вису, порушаючу силу, чим людські мускули. Вистарчить лише покликатися на присвоєння і ужиття домашнього скота, ютілізацію води, і много інших спроб, як: вітраки і т. п.

ПАРА І ЕЛЕКТРИКА

Мабуть найважливішою подією, в історії продукції, було відкриття пари і ужиття її, як порушаючої сили. З відкриттєм парової сили, ручна продукція за допомогою поодиноких осіб щезла. Помислова машинерія, з тим часом, зачала розвиватися з небувалою шкоростю. Такий поступ в скорі приспівив відкриття і можливість послуговування силою електрики.

(Дальше буде).

Гала.

УСМІХ ДИТИНИ

До сходячого сонця подібний ясний животворний як сонце, будячий веселість і свіжість духа, родячий любов і милосердя.

Усміх дитини, це саяво щастя.

І як не бачать сходячого сонця ті, що довго сплять, ні ті, що працюють під землею, ні ті, що вічно уганяють за поживою — загорілі, глухі та сліпі на всяку красу—так не видать і того найкращого з усміхів.

О! Як би вони раз забажали встати рано, якби забажали вийти з під землі, закинути буденну боротьбу—та глянути видючими очима сходяче сонце.

І побачилиби батька-ученого, як прикладнув коло коліски, устами припав до товстенької дівочої піжки—голова дарма що вчена та поважна—нахилила ся й подала буйну чуприну на іграшку дитині, що сміючи ся беззубими устами, сіпає за волося, понижуючи всяку ученість до ніжок своїх.

Побачилиби робітника, що потяжкий дневний праці взяв свого малого сина на мозолісті руки і деркає, так ніжко та осторожно, немов скарб який крихкий, а усміх дитини відбиваючи на суровому, грубих чертах та утомленому лиці, надає йому якоїсь величавої тягкої краси.

Побачилиби змученого, згорбленого учителя, як повний журби, голлодий, змерзлий, входить в двері школи, як моментально змінюється те лице, як щезає втома; воно стає немов облите саявом сходячого сонця, на зустріч йому йде блиск десятків усміхнених щастям очей любячої дітвори.

А раз побачивши стільки краси, вони певно полюблять її цілим серцем і забажалиби вставати рано і не хотілиби-більше, вертати під землю, де панують сум і темрява і покиннулиби погною за наживою, слухалиби тій красі вічно і молчали би до неї.

“Бендерським шляхом у ночі,
Ішли цигане, а йдучи —
Звичайне вольні — співали”
(Шевченко.)

У сумні, тяжкі дні идийшла на світ дитина, якої ми здавна викидали, за якою тужили ще наші батьки.

Прийшла маленька, ніжна, невинна і усміхнулася нам. Матерію їй була жорстока кровожадна війна.

Мов палена буря, перелітаючи над нашим краєм, лишила нам свою дитину—бо вона сама не ховає дітей своїх—жене дика, мстива, страща з місця на місце й люте.

Покинула нам свою дитину.

“Ховайте, додуйте, голубить її —
може вам виросте на хосен та втіху.”

Дитина всміхалася та витягала рученята до нас, та дарма, що така чудна, немінна була.

Ми за рід стали питати. Дитина війни, незаконна якась, може мати різні хоби, так нам дивно прийняти її, годі зайнятися, впрочім у нас своє діло.

І ми не занялися нею як слід, не годували, не купали, не доглядали як належить, а дитина виділа з дня на день, усміхалася так сумно та тужно, як усміхаються хрї на чашотку.

По ночах плакала тихим голодом, а ми закутували голови наші за затилак уха, щоб не чути.

І плакала щораз тихше та тихше, аж вікні зовсім замовкла, а нас обхопив жах, а відтак жаль. Стало ясно, що та дитина хоч і зроджена з лютої матері, а таки до серця припала, що вона одинока і

наша, бо для нас зроджена.

І цей жах мучить нас до нині і молимо дитину дивну і чудну:

“Не умирай, жий, рости, усміхайся до нас, так ясно, як з початку!”

“Ми до сходу сонця вставати будемо, по горах високих, по скалах гострих, що ноги раять, шукати-мемо цілющого зілля тобі на купіль. Кровавим трудом рук наших годувати тебе будемо а слізми напавати.”

“По цілих ночах спати не будемо, тільки нахилені над твоєю коліскою, надслухуватимемо віддиху твого!”

“І вийдемо ми всі, поклонимся тобі і ми, що довго спати звикли і ми, що під землею в пїтмі пробуваємо і ми, що за наживою уганяємо.”

“Тільки усміхнися ще раз ясним усміхом незнаного щастя!”

“Миж тебе назвали одиноким, прекрасним, всеобіймаючим іменем “Волі”!”
(Вперед.)

ВСЯЧИНА

Людодіи

На островах Гудінаф, коло британської Гвінеї, живе племя людодів. На однім із тих островів находиться християнська місійна станція, однак цілого острова досі ще ніхто не прослідив, бо хто-тільки спустився в гущину краю, того і поїли дикарі. Раз вибралась туди наукова експедиція, і капітан, проводир тої експедиції, оповідав багато дивних річей про цей дивний наріч. Говорив він, що ці люди не мають своїх начальників, а живуть в товариствах, остібно товариства молодих, а остібно товариства старих людей. Коли воюють з іншими племенами, то воюють усі разом. А їдять люди із ненависти і пімсти; часом з'їдають небіжчика з любови і жалоби за ним. Вірують в бога-духа.

Край без анальфаетів

Норвегія славиться тим, що не має в себе (за винятком недолітків) неграмотних. Явище це являється неправдоподібним із того приводу, що населення Норвегії є вельми рідке; бо коли в Галичині на один квадратний кілометр припадає аж 103 жителів, то в Норвегії лише 8. А треба знати ще й те, що Норвегія, як гориста країна, має дуже мало гостинців, а ще менше залізниць. Сіл на зразок європейських країв, там нема. Тамосні оселі побудовані одинцем, на взір канадських фермерських колоній, які є розкиненні на значних просторах. З того приводу діти приневолені цілими годинами мандрувати до школи. В північній Норвегії шкіль, в повному розумінні цього слова, зовсім нема. Загальну просвіту поширюють там лише мандрівні учителі, які мандрують від оселі до оселі, задержуючись в кожній із них нераз по кілька тижнів. А мимо всіх тих труднощів і недостач в правильному навчанню — норвежський селянин в цілому світі славиться своїм образованям, діяльною участю в політичних ділах свого краю, а також вельми значним знанням письменства і штуки. Навіть в найбільше глухих закутках Норвегії можна стрінутись з часописею і справді добрими книжками з царини гарного письменства.

Американські Соціалісти Протестують проти американського Автократизму

Національний ексекүтивний комітет американської соціалістичної партії опублікував протест, в якому партія звертається до населення Злучених Держав в справі прогнанія п'ятих соціалістичних послів із стейтової легіслатури в Олбоні.

В протесті сказано, що ціла акція проти соціалістичних послів є вимірена на знищення соціалістичної партії та поступових заводовних юній і створених ними інституцій. В заяві ексекүтиви між иншим сказано так:

“Соціалістична партія не дозволить перетворити себе в тайну організацію, яку моглиби переслідувати вороги робітництва. Ми не лиш що не дамо загнати себе під землю, але ми заженемо тих зрадницьких олігархів в забуття приватного життя.

“На своїй національній конвенції минушого року соціалістична партія щераз заявила за політичною акцією. Те становище вона доси займає, дарма, що олбонські олігархи заперечують це.

“Соціалістична партія не відступила і не буде відступати. Наші вороги зділали з нас передових оборонців найкрасніших традицій американської історії. Дійсні вороги людства відкривають свою зраду.

“Вони страються зачинити двері законодавчих палат перед робітниками, хочуть завести диктатуру класи висискувачів і пробують здавити всі змагання з'організованих робітників до кращого життя, забезпечення і свободи.

Боротьба робітників

“Боротьба ця, робітників нью-йорського стейту з боротьбою робітників цілого краю. Їх повинні піддержувати всі, хто протівиться автократизмови капіталістичної сили і великому пастуковій реакції. В сю тяжку годину класової боротьби ми звиваємо всіх борців з робітничої класи ставати під прапором. Ста-

райтеся усердно представити робітникам і робітницям цілі соціалістичного руху.

“А реакційним класам, які стремлять до повалення правительства, які криються зі своєю зрадою під покринкою “патріотизму”, ми заявляємо: Коли побідимо, так побідимо, а коли і програємо, так побідимо.

“Робітничка класа не дасться поконати. Наших ідеалів ніхто не може знищити. Капіталістична олігархія і кількох газетних доробкевичів, яких рабські пера славословлять олбонський злочин, будуть жалувати, що допустилися 1-го цвітня того поганого і ганебного злочину.

“Хай живе Соціалістична Партія Злучених Держав! Хай живе соціалізм, надія страждуючого світа!”

РАДЯНСЬКИЙ БЛЮК

В остатніх днях лютого відбулися спільні наради закордонних груп Української Комуністичної Партії і Української Патії Соціалістів-Революціонерів, наслідком яких було сотворення радянського блоку груп цих партій, що для дальшої політичної акції матиме цінне значіння. Подаємо дослівно повний текст цього договору-ооєднання

УГОДА

закордонних груп Української Комуністичної Партії і Української Патії Соціалістів-Революціонерів

Уповноважені делегації від закордонних груп обох названих партій, обміркувавши на спільному засіданню сучасний стан революційного соціалістичного руху на Україні, прийшли до висновку, що для закінчення здобуттів революції на Україні і організації України як соціалістичної Республіки трудового народу, необхідно є

консолідація революційних соціалістичних сил для рішучої спільної боротьби проти контрреволюції і світового капіталізму.

Для досягнення вказаної мети обидві названі організації заключають між собою блок під назвою Радянсько-революційного блоку на слідуєщих умовах:

1. Спільною метою блоку є утворення незалежної соціалістичної Радянської Республіки в етнографічних межах;

2. Перетворення України на соціалістичну республіку переводиться шляхом диктатури трудових мас, єсото пролетаріята і трудового селянства, організованих в Ради селянських і робітничих депутатів;

3. Верховною владою України визнається лише Конгрес Рад, котрий і формує законний уряд Республіки;

4. Всяке угодетство і коаліція з великою і дрібною буржуазією виключається. Під буржуазією розуміється також і так звані “соціалістичні” партії, що стоять на послугах в буржуазії;

5. Радянсько-революційний блок українських партій організаційно складається з двох фракцій, котрі стоять під титулом своїх партійних назв. Обидві фракції, як у своїх програмах так і практичній діяльності підпорядковуються вказаній в цій умові—меті блоку;

6. Прийом до блоку інших соціалістичних партій може статися лише за спільним порозумінням обох фракцій;

7. Політична діяльність блоку переводиться на сенові спільно виробленої конкретної програми і тактики;

8. Виконавчим і репрезентативним на вні органам блоку Комітет зложений на чарітетній основі;

9. Скасування блоку може наступити, коли щоб забажає одна з фракцій його.

10. Ця умова вступає в силу з днем 25. лютого, 1920 року.

(Підписи.)

“Нова Доба”.

Учені Предсказують Кінець Світа

Учений дослідник і письменник, М. С. Нордман, опираючі свою опіню на останніх дослідях, пише в часописі “Матін”, що кінець світа не прийде скорше, як за десять тисяч мільонів літ.

Гельмгольц і Генрі Пайнкіф, твердять, що сонце стратилоби огріваючу силу за вісім мільонів літ, але останніми часами відерито, що солярна амса заключає в собі що солярна маса заключає в собі величезні поклади радію і цей солярне тепло.

Світло і тепло сонця, які є жерелом і іскрою всякого життя, повинно тревати ще, щонайменше десять тисяч літ, хіба щоби катастрофа спричинена солярною масою при з'удареннюся з якоюсь другою планетою могла приспішити кінець світа.

Барони будівельного промислу в Брітіш Колумбії, предсказують, що в недовзі, потаніє будівельний матеріял.

ПОШУКУЮ — свого брата Петра Багайчука, з села Лужан, Буковина. Має перебувати деє в околиці Гамільтону, Онт. Хтоби о нім знав або він сам нехай зголоситься на адрес:

D. Bohaychuk
1429 Kitchener Str.
Vancouver, B. C.

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ
“ПРАВДУ І ВОЛЮ”

ЗАМОВЛЯЙТЕ! :: :: ЗАМОВЛЯЙТЕ!

Видавництво ПРАВДИ І ВОЛІ на днях видрунує книжочку н. з. „БОРТЬБА ЗА ІСТНОВАННЯ”, якої часть, друкуєсь в цім номері.

В цій брушурці, коротко, але зрозуміло, переназуються історію про примітивних людей і про розвії продукційних средств, аж до наших часів.

Кожний український робітник і фармер, що хоче знати, як віками боролись наші предки о істновання, повинен собі замовити, цесю, дуже важну книжочку.

Тому, що наклад не дуже великий, радимо не отягатися з замовленням.

КОШТУЄ ТІЛЬКИ 15ц.

ДЛЯ КНИГАРЕНЬ, ЗВИЧАЙНИЙ ОПУСТ

Замовлення з грішми, шліть на адрес:

PRAVDA I WOLA

Box 2. Sta. C.

Vancouver, B. C.

DRAGAN'S GROCERY

3520 MAIN STREET

PHONE FAIR. 3826

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СТОР У ВЕНКУВЕРІ

НАША ГРОСЕРНЯ заосмотрена у всякі товари, які входять в обсяг гросерства і в нас можете дістати деякі товари таньше чим де инде.

Маємо також всякі м'ягкі нап'итки і “айскрім”.

Коли хочете здибатись із своїми знакомими — заходіть до нас.

Отворено в Неділі

Vancouver, B. C.

Посилаючи передплату на “ПРАВДУ І ВОЛЮ” витніть сю картку і шліть в Редакцію

PRAVDA i WOLA
BOX 2 Sta. C. VANCOUVER, B. C.

В залученю посилаю \$..... як передплату- на часопись “Правду і Волю” нарік, (місяців) яку прошу посилати на слідуєщий адрес:

ЧИТАЙТЕ І ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

ПОТРІБНО

\$20.000

Двадцять Тисяч Доларів буде потрібно, на удержання родин, яких мужів і батьків засуджено, недавно у Вінніпегу, за участь в загальнім страйку, 1918 р.

Найменше, що повинні зробити ці, що користаються свободою,—постаратися, щоби родини тих людей, були забезпечені. З процесом, з також много сполучених коштів і тому, на кождому робітникови лежить обовязок, зложення жертви на Оборонний Фонд.

Всякі жертви шліть на адрес:

A. S. WELLS

405 Dunsmuir Street

VANCOUVER, B. C.